



NATANAEL

MÁŠ VELKOU ODPOVĚDNOST PŘED BOHEM I PŘED LIDMI aneb nejen k nadcházejícím volbám

Jak často se setkáváme i s věřícími, kteří odpovědnost za věci veřejné svalují především na politiky. Je potřeba si připomenout, že každý člověk má odpovědnost za to, jaká se činí opatření na místní úrovni, nebo zákony pro celou republiku, nebo EU. Vymlouvat se můžeme na množství osobních i vnějších okolností, ale tuto skutečnost a tuto odpovědnost z nás nikdo nesejme. Věřící křesťan nese odpovědnost také před Bohem.

Téměř 20 let zde usilují temné síly o diskreditaci snah o demokratické uspořádání a správu země. Když mají pocit, že by mohlo dojít na jejich odpovědnost za účast na zločinném režimu, nebo alespoň jeho pasivní podporu, objeví se vždy nějaká kauza. Podle mne i rozdělení Československa tím způsobem, jak bylo provedeno, mělo odvést pozornost od zásadního zhodnocení režimu, který po uchopení moci nastolil teror vůči všem lidem, kteří měli přirozenou autoritu a nepodvolili se totalitní moci, která přestala respektovat základní lidská práva. A když už se zdálo, že by se mohlo začít s nápravou, uvítali více než půlmilionovou armádu, o kterou se pak totalitní moc opírala ještě 20 let.

Dnes se jistě nejedná o odvetu, ale jedná se o budoucnost, jedná se o to, zda se u nás a v Evropě budou i dál respektovat hodnoty, které dovedly i naši zemi k demokracii a blahobytu, o kterém se většinu obyvatel naší planety ani nesní. Je však potřeba připomenout, že „chléb a hry“ nestačily k zachování antické velmoci, kterou představovalo Římské impérium. I v naší zemi chybí zaměření na podstatné hodnoty, které dávají perspektivu.

Věřící křesťan přijal desatero jako základní normu, se kterou má povinnost se neustále srovnávat, a přijal s Kristem i princip lásky k Bohu a k člověku. Kdo ve svém srdci nese takové ideály, toho neohrozí žádný totalitní režim a je oporou dobrého díla ve svém okolí i v celé zemi, které přináší užitek všem.

A tak si jen dovolím zdůraznit, že účast na věcech veřejných by měl přijmout každý křesťan. Proto ve volbách nejbližších, ale i ve všech volbách, které se budou konat, pojďme volit. A já Vás jen prosím, nevolte podle populistických tahů jednotlivých politických stran, pro které je populismus jen výtahem k moci. (Kdysi to bylo rozdělení majetku podnikatelů, který pak ovládl partajní aparát, nedávno zdravotnické poplatky. Co na nás vymyslí další uchvatitelé moci?).

A prosím ještě každého, kdo dočetl trpělivě až sem: Nevolte ty, kteří svými činy dokazují, že usilují o likvidaci církve. Dnes tak činí oklikami. Jak si budou počínat, když dostanou téměř nekontrolovatelnou moc, na to si odpovězte sami.

PŘED ČTRNÁCTI DNY SE V NAŠÍ FARNOSTI KONALO PRVNÍ SVATÉ PŘIJÍMÁNÍ, KE KTERÉMU PŘISTOUIPOLO SEDM DĚTÍ

POLOŽILI JSME JIM NÁSLEDUJÍCÍ OTÁZKY:

- 1. Co bylo nejtěžší při přípravě na 1. svaté přijímání?**
- 2. Jak jste tuto událost oslavili doma, jak s farností?**
- 3. Už víš, co budeš dělat o prázdninách? Kam se nejmíc těšíš?**

Kristýna Kohoutová, 11 let, Černý most II

1. Nejtěžší byla zodpovědnost ze samotné přípravy. Snažila jsem se, aby vše bylo dokonalé i má maminka mě překvapila tím, že mi nechala ušít šaty v Polsku. (Originální albu, která má být pouze na první svaté přijímání)
2. Oslavovala jsem především na naší faře a doma jsem se kochala dojmy a dary od přátel a rodiny (knihy).
3. Nejmíc se těším s babičkou do chatky, které jsou u lesa; mohu tam chodit s babičkou na houby a vnímat okolní přírodu s lesními zvířaty.



Agáta Vavrušková, 9 let, 3. třída, Čakovice

1. U zpovědi vejít do místnosti, kde čekal pan farář.
2. Přijeli k nám babičky, děda, sestřenice a jejich rodiče. Měli jsme oběd na zahradě a potom jsem dostala dárečky.
3. Nejmíc se těším do Itálie k moři a na tábor s kamarády.

Jan Šoulák, 11 let, Kyje

1. Zapamatovat si, co mám dělat v kostele.
2. Chvilí ve farnosti, protože mamka musela do práce.
3. Nevím, co budu dělat o prázdninách, s mamkou jsme sami, tak nevím.



Tomáš Gregor, 9 let, 3. třída

1. Pro mě byla nejtěžší svátost smíření.
2. Po mši svaté jsme šli na faru. Tam jsme jedli, pili a povídali si. Pak jsme odjeli domů a tam jsme to oslavili slavnostním obědem. Pak jsem ještě dostal dárky - křížek s řetízkiem a penízky.
3. Budu si hrát s dětmi, budu chodit do lesa, na výlety. Nejvíc se těším na chalupu. U sousedů budu opravovat bunkr.



Ondřej Konrád, 8 let, Hloubětín

1. Nejtěžší na přípravě k 1. svatému přijímání bylo pochopit desatero božích přikázání, dále se naučit modlitby a také bylo těžké přistoupit k první svaté zpovědi. Shrnout své hříchy tak, abych říkal pravdu a uklidil si své srdce.
2. Po přijímání jsme šli na chvíli na faru, abychom se podělili o tuto radost s přítomnými farníky. Potom jsme jeli na oběd do restaurace na Žižkovské věži, kde jsme si to s celou rodinou hezky užili.
3. O prázdninách se budu cákat v moři, nebudu se učit, pojedu za babičkou do Slezska a budu si užívat volných dní bez školy. Nejvíce ze všeho se těším do Chorvatska k moři, kde budeme asi měsíc jezdit na člunu a plavat ve vodě.

Matěj Dědek, věk: „Jak bych to řekl – dnes mám narozeniny, 9 let v 11 hod v noci, takže je mi zatím ještě 8 let“, 2. třída

1. Zamyslet se, co všechno jsem udělal špatně.
2. Doma jsme se shromáždili a bylo velké grilování, přišli skoro všichni z rodiny i známí.
3. První týden budu na farním táboře, pak dva týdny doma a pak dva týdny na skautském táboře, což je Skaut v Horních Počernicích, oddělení Vlčat 92, Středisko 27.



4 | Anketa

Dorota Dědková, „asi o tři minuty starší než bratr“

1. Nic nebylo úplně nejtěžší ani nejlehčí. První svatě přijímání jsem viděla jednou a moc jsem to nechápala. Při cestě na tu mši jsem měla stres, ale u kostela to už bylo dobrý – řekla jsem si, že je to prostě první svatě přijímání, čili obyčejná vážná věc, takže to zvládnu.
2. *(viz odpověď bratra)*
3. Taky jedu na farní tábor i se skautama, ale na jiné místo a v jiném termínu než Matěj. Navíc jedu ještě na třetí tábor, s týpí, indiánský. Nejvíc se těším na ten poslední, protože tam bude týpí, vodní mlejnek, kuchyň, latrína a studánka.



připravila Marta Höferová



DRUHÝ STAROČESKÝ JARMARK V KYJÍCH

Byl druhý květnový den letošního roku. Sluníčko svítilo, travička o něco povyroستla a zazelenala se – a my? My jsme se toto odpoledne přesunuli do drsného, ale i romantického období pozdní gotiky a renesance. U kostela se konal rytířský turnaj – pořádní muži, oděni v suknicích, těžkém železném brnění a ozbrojeni středověkou výzbrojí, spolu bojovali v parčíku pod kostelem.



Chrám Boží se rozezněl nádhernou středověkou hudbou, která nás zanesla do období 12. – 16. století. Schola Speciale Familiae je rodinný soubor muzikologa a skladatele Doc. Vlastislava Matouška. Texty písní jsou převzaty z dochovaných pramenů, především z Jistebnického a Královéhradeckého kancionálu. Jejich stylová muzika, doprovázena středověkými nástroji, jako jsou zobcová flétna,



dudy, jackbret, gemzhorn, platerspiel, šalmaje, trumšajt a perkuse nás povznesla daleko do historie a nechali jsme se jen unášet...

Dále jsme mohli vidět taneční skupinu „Trn v oku“, která nás zanesla do historie úžasného lidského projevu, jímž je tanec. Čtyři středověké tanečnice v nádherných gotických a renesančních kostýmech předvedly vystoupení taktéž ve dvou částech, jako šermíři a fakír. V ulici mezi

6 | Reportáž

kostelem a farou jsme se mohli nejen pokochat blýskavými šperky, ručně vypracovanou keramikou, cukrem zdobenými perníčky, pracně vykovanými výrobky od uměleckého kováře, ale také si je koupit a vidět na vlastní oči, jak se tyto krásné věcičky vyrábí. Dalším překva-



pením byl středověký fakír, který předvedl číslo s opalováním, polykáním a pliváním ohně, ale i číslo s rozbíjením kamene na těle, které vzbudilo obdiv hlavně mladých chlapců a mužů. Celá akce byla podbarvena působivou středověkou hudbou, takže vychutnat si ten pravý středověk nebylo těžké a v době, kdy se jen tak zastavit je pro většinu z nás složité, se to mnohým z nás podařilo a toto sobotní odpoledne se stalo příjemným a hlubokým zážitkem, relaxací a načerpáním síly do následujících dnů.

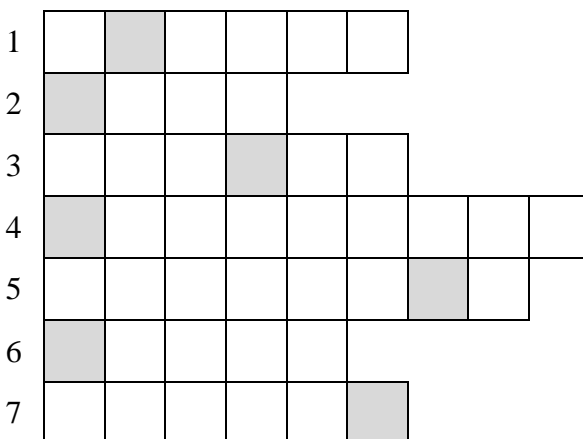
A proto bych chtěla poděkovat všem, kdo na letošním jarmarku účinkovali. Především org. Kvíz z Prahy 14, jež se stala spolupořadatelem, panu Liberskému se skupinou Rotyka, ale i ostatním umělcům a



řemeslníkům, kteří přijeli, aby vytvořili tu příjemnou atmosféru jarmarku u nás, v Kyjích. Letos už je zřejmé, že se středočeský jarmark stane v naší farnosti opravdu tradicí. A do jaké doby se přeneseme za rok? To zatím neprozradím...

Daniela Mayová

Pro mladší děti, které rády soutěží:



1. Jak se jmenovala žena, která uspala starozákonního siláka Samsona a ostříhala mu vlasy, které byly zdrojem jeho nepřemožitelnosti?
2. Jak se jmenoval pokrm, kterým Bůh nakrmil reptající Židy na poušti?
3. Jaký je název biblické země zaslíbené?
4. Jak zní páté přikázání Desatera?
5. Jak se jmenoval nejmoudřejší starozákonní král, syn krále Davida?
6. Jaký je název země, ze které Mojžíš vyvedl Židy?
7. Jak se jmenoval jeden z velkých proroků, který přežil v jámě plné lvů?

Pro starší děti a ostatní:

Nepředvídatelný úlovek

Rybář apoštol Petr se chlubí Pánu Ježíši svým úlovkem: „Samotný ocas váží 3kg, hlava tolik, kolik ocas a polovina těla a tělo tolik, kolik hlava a tělo dohromady.“ Pán Ježíš tuto úlohu samozřejmě hravě vyřešil, zvládneš to i ty?

Vandal ve farní knihovně

V naší farní knihovně řádl vandal. Z knihy o svatých vytrhl jeden list. Součet na zbývajících stránkách je 10 000. Vypočítejte, kolik tato vzácná kniha měla původně stránek, a který list (dvě očíslované stránky) vandal vytrhl?

Červené nebo bílé?

Tři kamarádi pánové Melichar, Mach a Brychta chodí pravidelně obšťastňovat své chuťové pohárky do enologického spolku. Výběr je poněkud jednotvárný, a tak si dávají buď červené, nebo bílé víno, ale nikdy všichni stejně. Když si dá pan Melichar bílé, pan Mach si poručí červené víno. Bílé víno si dává buď pan Melichar, nebo pan Brychta, ale nikdy oba současně. Červené víno zásadně nepijí pan Mach nebo pan Brychta. Který z nich si mohl včera objednat bílé víno a dnes červené?

připravila Bára Machová

Odpovědi posílejte na e-mailovou adresu b.machova@centrum.cz nebo předávejte osobně Terce Melicharové nebo Báře Machové. Pro správné luštitelé je připravena speciální cena.

OŘÍŠKY

Na obrovském síti leží hromada lískových oříšků a kolem nich se hemží andělíčkové, kteří je přebírají.

Ve skutečnosti to žádné oříšky nejsou: jsou to modlitby Zdrávas Maria, které věřící při modlitbě růžence vykonávají kuličku po kuličce.

Než však budou přeneseny před Pannu Marii, je zapotřebí je přebrat.

Vedle obrovského síta se hromadí oříšky, které jsou červivé, prázdné nebo shnilé. Jiné jsou zase tak lehoučké, že se andělíčkům rozlamují mezi prsty jako suché listí, nebo dokonce praskají jako mýdlové bubliny.

Vedle síta stojí zlatý košík, do kterého andělíčkové sbírají dobré oříšky neboli ty modlitby, které byly opravdu promodlené.

V ráji panuje milý obyčej: onen zlatý košík je každý večer přinášen na stůl v Boží kanceláři. Pánbůh jej pak Panně Marii sám odnese. A že mu na tom záleží! Vždyť první „Zdrávas“ vymyslel on!

Ale kolem síta se potlouká i Menico.

„Dobrá práce, že?“ poznamená nakonec ironicky, když naloží všechn „oříškový“ odpad na vozík. Se spokojeným úšklebkem pak zamíří „o patro níž“.

Podle knihy Lia Cerrito: Z Boží kanceláře, Karmelitánské nakl. 2007, připravila Marta Höferová

P.S. Menico je podle autorky *podšívka, poťouchlý a neposedný čertík...*, který se prohání i po ráji. My ale víme, že v nebi žádný Dábel nemá místo ☺

Mariánská zjevení

Lurdy

– město pod Pyrenejemi, kde proběhlo osmnáct zjevení Bernadetě Soubirousově, od února do července 1858.



Bernadetta byla nejstarší ze 4 dětí mlynáře Františka Soubirouse a Luisy Soubirousové. Zpočátku žili na slušné životní úrovni, jenže přišla doba neúrody a rodina se ocitla ve finančních nesnázích a musela se několikrát stěhovat. V roce 1858 žila Bernadeta se svými rodiči a třemi sourozenci v jediné místnosti obydlí Cachot, které dříve bylo vězením. Ve svých 14 letech byla útlé, nemocné děvče. Měla astma a v roce 1855 byla postižena cholerou. Tato nemoc potom zastavila Bernadetin růst. Nebyla schopna navštěvovat školu, proto zatím neuměla číst a psát.

Výjimečný osud Lurd začal 11. února 1858. Ten den neměla rodina Soubirousových doma ani kousek dřeva na zatopení. Bernadeta se proto vydala se svou sestrou a přítelkyní hledat naplavené kusy dřeva na březích řeky Gávy. A právě tehdy uslyšela u Massabiellské jeskyně zvuk podobající se hučení vichru. Když zdvihla oči, uviděla Paní, která na sobě měla bílé šaty, bílý závoj, modrý pás a žluté růže u nohou. Stejně žlutý byl i řetěz jejího růžence. Paní vzala růženec, který měla kolem zápěstí, a učinila znamení kříže. Bernadeta učinila totéž, poklekla, a pomodlila se růženec s krásnou paní, která poté zmizela. Takové bylo první setkání malé Bernadety s Matkou Boží. Během následujících zjevení se Bernadeta a příchozí lidé modlí růženec.

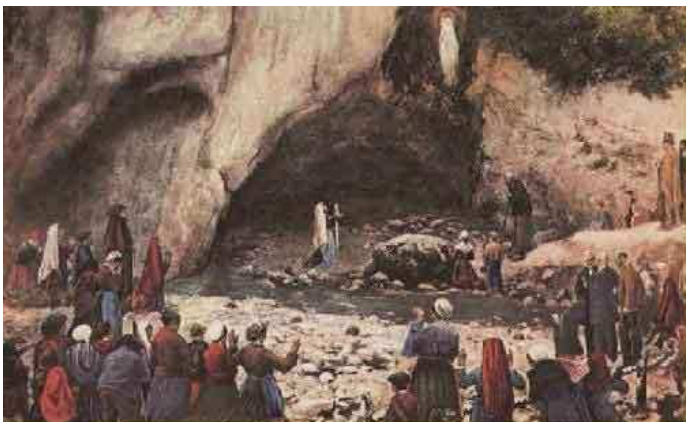
Osmým zjevením začalo období pokání. Poselství Paní mělo velkou důležitost: „*Pokání! Proste Boha za hříšníky! Polibte zemi na pokání za hříšníky!*“ Deváté zjevení je spojeno se zázračným pramenem. Bernadeta dostala pokyn, aby se šla napít z pramene, který se měl nacházet v jeskyni. „*Šla jsem tam, ale našla jen bahnitou vodu. Ponořila jsem do ní svou ruku, ale nebyla jsem schopna nabrat trochu vody. Snažila jsem se odhrabat bláto pryč, ale až na čtvrtý pokus jsem mohla pít vodu.*“



Od počátku zjevení k jeskyni, v níž vytryskl pramen vody, přicházely velké zástupy poutníků, mezi nimi velký počet postižených nejrůznějšími tělesnými neduhy. Církevně uznaných zázračných uzdravení za sto let (do roku 1959) bylo 58, dnes jich je asi 66.

Při třináctém zjevení Paní žádala od kněží vystavění kaple. Když se s tímto požadavkem Bernadeta obrátila na otce Peyramala, zeptal se jí na jméno Paní. Protože ho nevěděla, řekl, že si z ní Paní dělá blázna a že by raději neměla k jeskyni chodit. Otec Peyramale nechtěl znát jenom její jméno, ale navíc žádal důkaz: chtěl vidět rozkvetlý růžový keř na skále u jeskyně uprostřed zimy. Ale Maria své jméno neřekla, jen si stále přála vystavění kaple. Tehdy byl kněz rozhořčen: „*Jestliže Paní chce kapli, musí ti říci své jméno a také ti dát peníze na stavbu*“. Pak Bernadeta nechodila 20 dnů k jeskyni.

Svátek Zvěstování 25. března je nejdůležitějším svátkem v historii Lurd. Zjevení konečně prozradilo své jméno. „*Třikrát jsem se Paní zeptala, kdo je. Ona se stále usmívala. Zeptala jsem se znovu. Ted' však Paní pozvedla oči k*



nebi, své ruce sepjala k modlitbě a řekla: „Jsem Neposvrtné Početí“. To byla poslední slova, která mi řekla.“ Bernadeta si celou dobu opakovala Mariino jméno, aby je nezapomněla. Otec Peyramale byl hluboce pohnut. Takovou odpověď mohla dát jen Ježíšova Matka. Nyní byl dostatečný důvod děvčeti věřit, i když růžový keř nevykvetl tak, jak farář žádal. Během sedmnáctého zjevení mohli přítomní pozorovat zázrak, kdy Bernadeta během své extáze držela v pravé ruce svíci, zatímco levá ruka byla obklíčena plamenem. Přestože plamen olizoval Bernadetiny prsty, nepopálil je. 16. července bylo poslední setkání Bernadety s Pannou Marií na zemi. O osm let později Bernadeta vstupuje do kongregace Neverských Sester, kde umírá 16. dubna 1879, ve věku 35 let. 8. prosince 1933 je svatořečena.

A jaké je hlavní poslání Lurd? Především být místem setkání s Bohem v modlitbě, místem služby bratřím, zejména pohostinností k nemocným, chudým a všem trpícím lidem.

připravila Blanka Ocovská

OKÉNKO (NEJEN) PRO MINISTRANTY

V předchozích číslech Natanaela jsme se na těchto místech setkávali s liturgickými předpisy, které byly důležité pro náš praktický „život“ při slavení mší svatých. Abychom nezanedbávali naše ministranty, rozhodli jsme se věnovat se jejich službě, chování při mších, oblečením účastněných osob apod.

Ministrant je především Kristův služebník, při mši svaté slouží jak Pánu, tak i všem přítomným věřícím. Jeho důležitá role může být zdůrazněna třeba tím, že do kostela přichází slušně a čistě oblečený, ostatně ministrantský „dres“ vždycky neskryje všechno oblečení. Ministrant také ví, jak se v kostele chovat, že se nesměje, kdykoli se stane nějaká, pro něj ohromně zábavná událost, jaké jsou rozdíly mezi stáním, poklekáním a sezením! Oblečení ministranta představují především: *rocheta superpelice* – bílé delší roucho s dlouhými rukávy. Pod rochetu se obléká černá dlouhá *klerika*, kterou je možno nahradit dvoudílným oblečením, tedy černou suknicí a komží s límcem. Kněz mívá *albu*, dlouhé bílé šaty ke kotníkům, pod albou kolem krku může mít *humerál* – čtyřhranný šátek s tkanicemi. Na albě kněz nosí *štolu* – dlouhý ozdobný pás kolem krku. Navrch pak používá při mši *ornát* – roucho s otvorem pro hlavu. Pokud kněz neslouží mši, mívá na sobě (pokud zrovna nepracuje na zahradě v montérkách ☺) *kleriku*, dlouhý černý oděv po kotníky s bílým kolářkem kolem krku.



Ilustrace: Eva A. M.

Jak bylo již v Natanaelu napsáno, kostel má několik důležitých míst, ve kterých se zejména ministranti musí orientovat. Takovými místy jsou prostor kolem oltáře, dále *sedes* a *ambon*. Co je oltář a kde se nachází, už většina přítomných v kostele zná. Jde o obětní stůl, který se nachází v kněžišti (presbytáři). Sedes je sedadlo kněze, který mši předsedá, vede ji. Stolek, na který jsou odkládány věci potřebné k bohoslužbě, se nazývá abakus. Ambon je pultík, většinou již s mikrofonem, od kterého se čte Písmo svaté, a zpívají se žalmy. V našem kostele je umístěn při pohledu od vchodu vlevo od oltáře. Za oltářem vlevo vzadu se nachází *svatostánek*,

tedy skříňka s klíčem, kde se uchovává Nejsvětější svátost oltářní. Ta je v nádobě s poklopem, nazývané *ciborium*. Kolem nádoby se přivazuje plachetka, která se nazývá *velum*. Při otvírání a zavírání svatostánku je na důkaz úcty vhodné krátce pokleknout. *Křtitelnice* je ta velká těžká nádoba se svěcenou vodou a je umístěna při pohledu od vchodu vpravo vepředu vedle sochy Panny Marie. Se svěcenou vodou se každý návštěvník kostela setká poprvé u vchodu, a to v nádobě - kropence.

Než začne mše, musí ministranti připravit *misál*, tedy mešní řád k sedadlu kněze tak, aby knězi byl po ruce. Na ambon umístí *lekcionář*, nejlépe se založeným místem pro lektora, který bude číst čtení. Na přípravném stolku ministranti umístí *kalich*, *korporál* (čtvercové plátno, které se pokládá pod kalich a misku s hostiemi), *purifikatorium* (látka, kterou kněz čistí mešní nádoby – je na ní vyšit křížek) a *pallu* (malá čtvercová pokrývka, která se klade na kalich při mši, aby se do něj nedostaly žádné nečistoty nebo kolem kroužící mouchy), *dále tácek pro podávání svatého přijímání a věci nutné k umývání rukou* (tácek, konvička s vodou a *lavabo* – malý kapesník používaný při mytí rukou). Na oltář se obvykle pokládá i *evangeliář*. Na oltář, který slouží ke slavení oběti, se nepokládají jiné věci, ministranti jej nepoužívají na odložení kapesníků, zpěvníků apod. Kdykoli se kolem oltáře přechází, vyjadřuje se úcta úklonou.

Známým předmětem pro ministranty je také *paténa* ke svatému přijímání, kterou ministrant drží pod bradou věřícího, který právě přijímá hostii. Slouží k zachycení drobných částíček z hostie anebo přímo hostie, která může knězi při podávání upadnout nebo vypadnout přijímajícímu z úst. Neslouží tedy ministrantům k pouštění „prasátek“, paténa držená u pásu také svou funkci neplní. Ministrant by tedy měl držet patenu pod rukou kněze s Hostií a kopírovat jeho pohyb směrem k přijímajícímu.

Viktor Mach

Použitá literatura: Knížka pro ministranty, J. Reinsberg, T. Kubalík, Portál, 1994

Odpověď na otázku v minulém čísle „Zda a pokud ano, tak za jakých okolností může homilii přednášet laik?“, je že laik nikdy kázat nemůže. Výherce už radši nebudeme zmiňovat, všichni ho jistě uhodnou ☺.